

มุมมอง จากแดนไกล

สหกรณ์กับวิกฤตเศรษฐกิจโลก โอกาสของสหกรณ์

นายเจียน แมคโดนัลด์
ผู้อำนวยการองค์การสัมพันธภาพสหกรณ์สากล
คราวการประชุมในสหกรณ์สากล 2 กรกฎาคม 2009
ไบรอกสกายโฮเทล กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

จากการประชุมวิชาการนานาชาติเพื่อหาแนวทางการใช้วิธีการสหกรณ์แก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโลก เมื่อวันที่ 2 ก.ค. 2552 ที่ผ่านมา เนื่องในโอกาสวันสหกรณ์สากล ปี 2552 โดยมีต้นนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (สสท.) และ องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศภูมิภาคเอเชีย และแปซิฟิก (International Co-operative Alliance- Asia & Pacific: ICA AP) ได้ร่วมกันจัดขึ้นระหว่างวันที่ 1-5 ก.ค. 2552 นั้น Mr.Iain Macdonald (นายเจียน แมคโดนัลด์) ผู้อำนวยการ องค์การสัมพันธภาพสหกรณ์สากล (ICA) ได้กล่าวถึงเรื่อง สหกรณ์กับวิกฤตเศรษฐกิจโลก-โอกาสของสหกรณ์ว่า **วิสาหกิจ สหกรณ์เป็นรูปแบบการประกอบธุรกิจที่ดีกว่า และใน สถานการณ์ปัจจุบันก็กำลังได้พิสูจน์ให้เห็นจริงแล้ว**

เขากล่าวว่าผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจได้ส่งผล ต่อทั้งประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว จะเห็น ได้ว่าทุกประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตที่ช้าลงกว่าปีก่อน

องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์สากล

เป็นอย่างมาก และการคาดการณ์สำหรับอนาคตใน ปี 2010 ก็ยังไม่มียะไรดีขึ้น ขณะที่ทุกคนหลบเลี่ยงผลกระทบจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ในปี 2008 ผลกระทบดังกล่าวกลับยิ่งปรากฏและเห็นได้ชัดเจนในปี 2009 ดังที่พวกเราทุกคนรับรู้ ว่า วิกฤตทางการเงินระหว่างประเทศ มีจุดเริ่มต้นจากวิกฤต subprime mortgage หรือวิกฤตสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่สถาบันการเงินปล่อยให้ให้กับผู้ที่มีฐานะการเงินต่ำ ซึ่งได้เห็นอย่างเด่นชัดในสหรัฐอเมริกาเมื่อเกือบสองปีที่แล้ว ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้นและราคาบ้านที่ต่ำลงทำให้เกิดปัญหานี้ค้างชำระและการปิดกิจการมากมาย อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวอาจเป็นแค่ปัญหาการค้างชำระหนี้ทั่วๆ ไป หาก subprime mortgage เหล่านี้ไม่ได้ถูกนำไปตกลงซื้อขายในรูปแบบของเครื่องมือทางการเงินที่ถูกจัดเป็นการลงทุน ซึ่งเมื่อมีผู้สงสัยในราคาที่สูงขึ้นของทรัพย์สินดังกล่าวเหล่านี้ มันก็ยากที่จะประเมินราคาได้อย่างถูกต้อง สิ่งที่มาคือผลกระทบต่อสถาบันการเงินต่างๆ ที่ได้ลงทุนในทรัพย์สินเหล่านี้

แต่ในระหว่างยุคมืดและความโศกเศร้าในช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา ยังมีข่าวดีสำหรับการขับเคลื่อนสหกรณ์ นั่นคือ สหกรณ์ทั้งหลายต่างมีสถานะทางการเงินที่ดีกว่าและอยู่รอดปลอดภัยจากวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อเทียบกับการ

ประกอบกิจการรูปแบบอื่นๆ การสหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นในช่วงเวลาที่ยากลำบากของการปฏิวัติทางอุตสาหกรรมได้อยู่รอดและเจริญรุ่งเรืองผ่านช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงทศวรรษ 1930 (the Great Depression) และยังมีหลักฐานที่คาดการณ์ว่าสหกรณ์ต่าง ๆ จะเติบโตและเกิดขึ้นใหม่อีกมากมายระหว่าง “ช่วงเวลาที่ยากลำบาก” นี้

พื้นฐานของหลักฐานดังกล่าวคืออะไร?

นายเชียนกล่าวไว้ว่า ICA เพิ่งจะเตรียมการเพื่อการศึกษา สำหรับองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแบบสหกรณ์ในการประกอบธุรกิจมีความยืดหยุ่นต่อวิกฤตมากกว่า ตัวอย่างเช่น **สหกรณ์การเงิน** (financial cooperatives) ที่ยังคงมีความมั่นคงปลอดภัยทางเศรษฐกิจ **สหกรณ์เกษตร** ในหลายพื้นที่ของโลกที่มีงบประมาณหรือรายรับส่วนเกิน **สหกรณ์ผู้บริโภค** ที่มีการรายงานอัตราส่วนรายรับที่เพิ่มขึ้น และ **สหกรณ์แรงงาน** ที่ยังมีการเติบโต

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ดังนั้น ผู้คนทั่วไปจึงเลือกรูปแบบการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ในการตอบสนองต่อความเป็นจริงทางเศรษฐกิจแบบใหม่มีขณะนี้จึงนับเป็นช่วงเวลาแห่ง **โอกาส** อย่างแท้จริงในการขับเคลื่อนสหกรณ์ ซึ่งเป็นโอกาสที่จะแสดงให้เห็นว่า **ยังมีรูปแบบธุรกิจทางเลือก** ซึ่งเน้นไปที่ประชาชนและการให้คำปรึกษาด้านการดำเนินธุรกิจที่มีพื้นฐานอยู่บนคุณค่าและหลักการสหกรณ์แทนที่จะเน้นที่การทำกำไรเพียงอย่างเดียว

สำหรับนักการสหกรณ์ นี่ถือเป็นเรื่องทั่วไปที่สหกรณ์เป็นและทำอยู่ แต่สำหรับหลายคน นี่ถือเป็นการปฏิวัติทางแนวความคิดเลยทีเดียว กล่าวคือ **รูปแบบธุรกิจที่ไม่ได้มุ่งไปที่การผลักดันการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว** หากยังรวมถึงประชาธิปไตยทางการเมืองและเศรษฐกิจ และ **ความรับผิดชอบต่อสังคมอีกด้วย** ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีกว่าในการดำเนินธุรกิจ โดยที่คุณค่าทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจอยู่แล้ว ดังเช่นที่พวกเราชาวสหกรณ์รู้ว่าการขับเคลื่อนดังกล่าวไม่ใช่เรื่องใหม่ และไม่ใช่เรื่องที่ไม่สำคัญสำหรับการมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจและของสมาชิก

ในเร็ววันนี้ ICA กำลังจะแสดงตัวเลขทางสถิติที่ว่า ประชาชนเกือบ 1 พันล้านคนต่างเป็นสมาชิกสหกรณ์ ไม่ใช่แค่ 800 ล้านคนตามที่เคยมีการอ้างถึง และนี่เป็นเพียงจำนวนคนที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ในองค์กรสมาชิก 223 แห่งของ ICA ใน 65 ประเทศเท่านั้น การขับเคลื่อนสหกรณ์ก่อให้เกิดการจ้างงานกว่า 100 ล้านคน ซึ่งมากกว่าของทุกบริษัทข้ามชาติรวมกันอยู่ถึง 20% และโครงการ 300 โครงการของเรายังแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่ 300 แห่งทั่วโลกมีรายรับรวมกันเท่ากับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของแคนาดาเลยทีเดียว

ความท้าทายของเราในวันนี้คือ การคว้าโอกาสที่ถูกหยิบยื่น มาให้ ดังเช่นหนึ่งในคณะกรรมการ ICA ได้กล่าวไว้ว่า เราต้องพูดถึงข้อดีและความสำเร็จต่างๆ ของสหกรณ์ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการตระหนักว่ารูปแบบอื่นในการดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จนั้นยังคงมีอยู่ ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีและสมควรที่จะได้รับความสนใจและการสนับสนุนให้มากยิ่งขึ้น

นักเศรษฐศาสตร์ นักวิชาการ รวมทั้งประชาคมนานาชาติต่างไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า ทำอย่างไรจึงจะกระตุ้นและฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจโลกได้ ซึ่งก็นำไปสู่การตั้งข้อสงสัยต่อบริบทเศรษฐกิจ (economic model) ที่ได้ลดความมั่นใจของผู้ตั้งนโยบายทั้งหลายรวมทั้งบุคคลทั่วไปด้วย นายอลัน กรีนสแปน อดีตประธานธนาคารกลางสหรัฐฯ (US Federal Reserve) ได้กล่าวในการประชุมสมาคมเกรสของสหรัฐฯ ในเดือนตุลาคม และบอกแก่สมาชิกสมาคมนิติบัญญัติอเมริกันว่า **ความเสียหาย**

นายอลัน กรีนสแปน

“

ความท้าทายของเราในวันนี้คือ การคว้าโอกาสที่ถูกหยิบยื่นมาให้ ดังเช่นหนึ่งในคณะกรรมการ ICA ได้กล่าวไว้ว่า เราต้องพูดถึงข้อดีและความสำเร็จต่างๆ และความสำเร็จต่างๆ ของสหกรณ์ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการตระหนักว่ารูปแบบอื่นในการดำเนินธุรกิจที่ประสบความสำเร็จนั้นยังคงมีอยู่ ซึ่งประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี และสมควรที่จะได้รับความสนใจ และการสนับสนุนให้มากยิ่งขึ้น

”

ของโครงสร้างทางเศรษฐกิจได้เผยให้เห็น "ข้อบกพร่องของตัวแบบ" ที่เขาไม่เคยคาดคิดมาก่อน กล่าวคือ ธนาคารทั้งหลายที่ดำเนินธุรกิจเพื่อประโยชน์ของคน ไม่ได้ควบคุมหรือดำเนินการเพื่อปกป้องหุ้นส่วน และสถาบันของเราเลย ข้อบกพร่องดังกล่าวนำไปสู่การออกจากองค์กรเอกชนของสาธารณชนครั้งใหญ่ ซึ่งหมายถึงธนาคารต่างๆ ที่มีผู้ลงทุนเป็นเจ้าของ อย่างไรก็ตาม มีสถาบันธนาคารแบบสหกรณ์เพียงไม่กี่แห่งที่จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล เนื่องจากมีสถาบันสหกรณ์เพียงไม่กี่แห่งเท่านั้นที่ไม่รับมรดกชอบในด้านการดำเนินงานและด้านการเงิน ซึ่งต่างจากสถาบันการเงินอื่นๆ ที่ปรากฏปัญหาดังกล่าวอย่างชัดเจน

Savings and Credit Cooperatives, เครดิตยูเนียน, SACCOs, สหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อการเคหะ (building societies) และธนาคารสหกรณ์ทั่วโลก ได้ผ่านประสบการณ์การเพิ่มขึ้นของธุรกิจในทุกๆ ด้านมาแล้ว ทั้งการเพิ่มขึ้นของทรัพย์สินและเงินฝาก ปริมาณการให้กู้ยืมเงินที่เพิ่มขึ้น การเพิ่มขึ้นของสมาชิก อัตราดอกเบี้ยที่ดีขึ้น รวมถึงเสถียรภาพที่ดีขึ้น (ซึ่งวัดจากอัตราส่วนของความเพียงพอของเงินทุนและอัตราการชำระหนี้) และหากพิจารณาถึงขนาดความกว้างขวางของการขับเคลื่อนดังกล่าว จะพบว่า The World Council of Credit Unions มีเครดิตยูเนียนเป็นสมาชิก

ถึง 49,000 แห่ง หรือคิดเป็น 117 ล้านคนใน 95 ประเทศ ขณะที่ The International Raiffeisen Union ประมาณการไว้ว่า สหกรณ์ 900,000 แห่ง ที่มีสมาชิกประมาณ 500 ล้านคน ในมากกว่า 100 ประเทศ กำลังดำเนินงานตามหลักการของธนาคารสหกรณ์ ดังนั้น การวิพากษ์วิจารณ์ของส่วนงานสหกรณ์ทางการเงินที่ว่า จะเกิดการกลัวความเสี่ยงมากขึ้น และมีแรงผลักดันน้อยลงจากความต้องการในการทำอะไรเพื่อนักลงทุนและโบนัสของผู้บริหาร นั้นเป็นความจริงแล้วในปัจจุบัน นายเฮียน ยังได้ยกตัวอย่างจากคำพูดของนายพิท เครีย CEO ของ WOCCU ว่า "ไม่ใช่แค่เครดิตยูเนียนแห่งใดแห่งหนึ่ง แต่เป็นที่ไหนก็ตามในโลกนี้ มีการได้รับการเพิ่มทุน (recapitalization) จากรัฐบาลอันเป็นผลสืบเนื่องจากวิกฤตทางการเงินและพวกเขาก็ยังคงมีทุนหนาอยู่"

เมื่อปี 2008 Robobank ของเนเธอร์แลนด์ ได้รับการจัดอันดับให้เป็นธนาคารที่ปลอดภัยที่สุดเป็นอันดับสามของโลก โดยธนาคารนี้มีสมาชิกเป็นประชากรชาวดัตช์ถึง 50% และยังเป็นธนาคารการเกษตรที่ใหญ่ที่สุดในโลกอีกด้วย Robobank มีส่วนของเงินกู้ 42% ในส่วนแบ่งตลาด และธนาคารท้องถิ่นซึ่งเป็นสมาชิกก็ได้บันทึกกระแสเงินออมที่พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วถึง 20% และในปีเดียวกัน The Raiffeisen Switzerland ก็ได้รายงานถึงการขยายตัวในทุกๆ ด้านที่เหนือกว่าที่เคยมีมาในรอบ 108 ปีแห่งประวัติศาสตร์

โดยมีสมาชิกใหม่ถึง 150,000 คน (เพิ่มขึ้น 7.3% และมีสมาชิกรวมมากกว่า 1.5 ล้านคน) และมีกระแสเงินสดเข้ากว่า 12 พันล้านฟรังก์ จากเงินลงทุนใหม่ในธุรกิจค้าปลีก ทำให้ยอดรวมทั้งสิ้นมีเงินของลูกค้านักกว่า 100 พันล้านฟรังก์ ส่วนในสหรัฐอเมริกา นั้น ปริมาณเงินกู้ของเครดิตยูเนียนเพิ่มขึ้น 6.7% ขณะที่เงินกู้ของธนาคารสหรัฐลดลงถึง 40% และอัตราการไม่ชำระหนี้ (delinquency rate) ของเงินกู้ของเครดิตยูเนียนถึงแม้จะเพิ่มขึ้นก็ยังคงน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของอัตราของธนาคาร นอกจากนี้ *ข้าราชการทั้งหลายจากนาฮามาส พิลิปินส์และเคนย่า ต่างยอมรับว่าสถาบันการเงินแบบสหกรณ์นั้นปลอดภัย มันคงและเป็นที่ยอมรับ และต่างก็ช่วยกันกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนไปฝากเงินกับสถาบันการเงินเหล่านี้*

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนั้น ไม่ได้หมายความว่าไม่มีสหกรณ์การเงินใดเลยที่ไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจนี้ ยังคงมีสหกรณ์การเงินในประเทศญี่ปุ่น เกาหลี ฝรั่งเศส และเยอรมันนีบางแห่งซึ่งเป็นสถาบันการเงินแบบสหกรณ์ขนาดใหญ่ที่ได้ลงทุนไปอย่างมากในตลาด จึงเกิดผลขาดทุนมาก บางแห่งจึงยกเลิกการจ่ายเงินปันผล บางแห่งก็หาโอกาสที่จะรวมธุรกิจ และหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม แต่ไม่มีแห่งใดเลยที่ต้องปิดกิจการ ในสหรัฐฯ และแคนาดา การขาดทุนทั้งหลายนั้นเกิดขึ้นในระดับของธนาคารสหกรณ์กลางและเครดิตยูเนียนที่เคยอยู่ในระดับ AAA ซึ่งถูกจัดอันดับให้เป็นการลงทุนที่ ปลอดภัยที่สุด

สำหรับภาคส่วนอื่นๆ ของการขับเคลื่อนสหกรณ์ต่างก็มีผลการดำเนินงานที่ดีในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ โดยการขับเคลื่อนเพื่อผู้บริโภคได้รายงานถึงรายรับที่สูงขึ้น ตั้งแต่ในปี 2008 เรื่อยมาจนถึงปี 2009 อีกทั้งยังได้รับรองกับผู้บริโภคว่าจะจำกัดการขึ้นราคาและรักษาคุณภาพสินค้าที่ดีไว้ สหกรณ์ CICOPIA ได้เก็บข้อมูลจากสหกรณ์แรงงาน และทำให้รู้ว่าพวกเขาผ่านวิกฤตอื่นๆ มาได้อย่างไร เช่น ประเทศอาร์เจนตินา ในปี 2001 เมื่อสหกรณ์ที่มีลูกจ้างเป็นเจ้าของประสบความสำเร็จในการเข้าครอบครองกิจการที่ล้มลง หรือในช่วงเวลาที่มีภาวะการว่างงานสูงและขบวนการขับเคลื่อนได้ร่วมมือกับรัฐบาลเพื่อสนับสนุนสหกรณ์ที่มีแรงงานเป็นเจ้าของกิจการในประเทศต่างๆ เช่น สวีเดน ฟินแลนด์ แคนาดา และอื่นๆ

แล้วสหกรณ์ชาวนาผ่านพ้นช่วงเวลาต่างๆ เหล่านี้ที่ไม่ใช่เพียงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินเท่านั้น ยังมีวิกฤตเรื่องอาหารและราคาอาหารไปได้อย่างไร?

มีรายงานหลายฉบับจากทั่วโลกว่า รายรับส่วนเกินของสหกรณ์ชาวนานั้นอยู่ในเรดคอร์ด โดยเฉพาะประเทศที่ร่ำรวยและมีตลาดเกิดใหม่ รวมทั้งประเทศกำลังพัฒนาด้วย แม้ว่าปี 2008 จะเป็นปีที่ราคาของเครื่องอุปโภคบริโภค ราคาน้ำมัน และราคาในตลาดการลงทุนมีการเปลี่ยนแปลงผันผวนสูงมากก็ตาม และถึงแม้ว่าธนาคารสหกรณ์การเกษตร เช่น Norinchukin และ NACF จะประสบปัญหาการขาดทุน และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้เหมือนกับปีก่อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของภาคส่วนสหกรณ์ ชาวนา สหกรณ์ชาวประมง และสหกรณ์วนศาสตร์ อย่างไรก็ตาม ก็ยังคงไม่พบข้อมูลที่ว่าสหกรณ์ชาวนาจะต้องเผชิญหน้ากับวิกฤต เหล่านี้ได้อย่างไรมากนัก แต่กลับมีความท้าทายในวงกว้างต่อภาคส่วนเกษตรกรรม ซึ่งชาวนาต่างก็เพียงแคเตรียมตัวสำหรับช่วงเวลาที่ยากลำบากอีกครั้งหนึ่งเท่านั้น

นายเฮียน แมคโดนัลด์ ยังได้กล่าวถึง นายพีท แคปเปลแมน ประธานสหกรณ์ Land O'Lakes ของสหรัฐฯ ที่ได้ออกมากล่าวเตือนสมาชิกทั้งหลายในที่ประชุมประจำปีของสหกรณ์ว่า "เราได้สร้างระบบที่ได้ก่อให้เกิดคุณค่าอย่างมีเอกภาพมายาวนาน โดยการช่วยผู้ผลิตและสหกรณ์หุ้นส่วนบริหารจัดการเพื่อผ่านพ้นช่วงขาลงและเสริมทุนในช่วงขาขึ้น ด้วยการร่วมมือกัน เราจะพบความท้าทายในปี 2009 และปีต่อๆ ไป" ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้ถูกนำมากล่าวซ้ำเมื่อเร็วๆ นี้ โดยประธานของ COGECA ว่า "แม้ในตอนนี้จะมีปัญหามากมายในหลายภาคส่วน เช่น ผลิตภัณฑ์นม เนื้อวัว เนื้อหมู และน้ำมันมะกอก สหกรณ์การเกษตรแห่งยุโรปยังมีความมั่นใจในความสามารถของตนในการช่วยเหลือสมาชิกให้เอาชนะอุปสรรคต่างๆ เหล่านี้ สหกรณ์ชาวนาและสหกรณ์การเกษตรได้มีการลงทุนและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่าง

ธนาคารสหกรณ์

ต่อเนื่องเพื่อให้อยู่ในตำแหน่งที่ดีในตลาดอย่างมั่นคง นี่อาจเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้นในแง่ของตลาดอาหารและผลผลิตทางการเกษตรของโลกที่กำลังเติบโต

อย่างไรก็ตาม วิกฤตการเงินในปี 2009 จะเป็นสาเหตุของปัญหาที่เพิ่มขึ้นมากมาย โดยเฉพาะในการเข้าสู่เงินทุน ซึ่งจะเห็นได้จากการเสนอขายพันธบัตรเงินกู้ของ Fonterra ในนิวซีแลนด์เพื่อเพิ่มเงินทุนสำหรับวัตถุประสงค์ทางธุรกิจทั่วไป รวมทั้งเพื่อรักษาระดับเงินทุนหมุนเวียนซึ่งจำเป็นเมื่อแหล่งสินเชื่อต่างประเทศขาดแคลนและมีต้นทุนสูงขึ้น โดย Fonterra ต้องการเงินทุนเพิ่ม 300 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์และก็ต้องประหลาดใจเป็นอย่างมากเมื่อมีผู้สั่งจองพันธบัตรมากเกินกว่าที่นำออกจำหน่ายถึง 267% ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นใจของประชาชนที่มีต่อ Fonterra และธุรกิจต่างๆ ของพวกเขา และบางทีนี่อาจเป็นเพราะ Fonterra เป็นสหกรณ์ก็เป็นได้

ทำไมสหกรณ์สามารถอยู่รอดและเติบโตทั้งในภาวะวิกฤตและภายหลังวิกฤตได้?

คำตอบอยู่ที่ตัวแบบ โดยการสหกรณ์ได้รวมเอาพลังทางการค้าของผู้คนที่เมื่ออยู่คนเดียวจะประสบความสำเร็จ

เพียงเล็กน้อยหรือไม่ประสบความสำเร็จเลยมาไว้ด้วยกัน และได้ชี้หนทางออกจากความยากจนและความไร้อำนาจให้สหกรณ์ต่างๆ ดำเนินงานภายใต้หลักการสหกรณ์ 7 ประการด้วยกัน ได้แก่ สมาชิกภาพที่เป็นไปอย่างสมัครใจ และเปิดกว้างการควบคุม และจัดการสมาชิกอย่างเป็นประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก หลักการอัตราดอกเบี้ยและเป็นอิสระ การศึกษา การอบรม และข้อมูลข่าวสาร ความร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์และความห่วงใยในประชาคม นอกจากนี้ ยังมีหลักศีลธรรม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง **คุณค่าสหกรณ์** ที่ทำให้สหกรณ์ต่างๆ แตกต่างจากธุรกิจประเภทอื่น ทั้งความสามัคคี ประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเสมอภาค การพึ่งพาตนเอง และการมีความรับผิดชอบต่อนอง โดยการละเว้นซึ่งความเห็นแก่ตัวและความโลภของคู่แข่งที่มีนักลงทุนเป็นเจ้าของ

ประโยชน์ทั่วไปของสหกรณ์เกิดจากสมาชิกภาพสหกรณ์เป็นรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ โดยมีสมาชิกเป็นเจ้าของ มีสมาชิกบริหารงาน และคงอยู่เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ สมาชิกนอกเหนือจากกำไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการตัดสินใจต่างๆ ทางธุรกิจ เมื่อวัตถุประสงค์เหล่านั้นสอดคล้องกันกับของสมาชิกซึ่งเป็นทั้งผู้ลงทุนและลูกค้าของสหกรณ์ ผลที่ตามมา

ก็คือความจงรักภักดี การอุทิศตน ความรู้ที่ร่วมแบ่งปัน การมีส่วนร่วมของสมาชิก ซึ่งได้รับการหนุนเสริมให้แข็งแรงจากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง สิ่งเหล่านี้คือคุณค่าที่องค์กรธุรกิจต่างๆ ต้องการ แต่ธุรกิจที่มีนักลงทุนเป็นเจ้าของนั้นทำได้เพียงแค่การเลียนแบบแนวความคิดเรื่องสมาชิกภาพเท่านั้น

สำหรับประโยชน์ที่ได้รับโดยเฉพาะของ **สหกรณ์ ผู้บริโภค** คือ การที่สหกรณ์จัดหาสินค้าให้ ผู้บริโภคสามารถซื้อได้ในราคาที่ถูกที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งยังรับประกันคุณภาพที่ดี ซึ่งจะช่วยให้รายได้ของสหกรณ์เพิ่มมากขึ้น ส่วน **สหกรณ์ผู้ผลิต** คือ ทำให้ตัวเจ้าของแรงงานเองและธุรกิจในครอบครัวทั้งหลาย รวมกลุ่มกันเพื่อความแข็งแกร่งในด้านจำนวนเพื่อจะได้อยู่รอดในตลาด และ **สหกรณ์การเกษตร** นั้นช่วยด้านการเพิ่มความสามารถในการต่อรองในตลาด ช่วยลดต้นทุนโดยการรวมเงินทุนและแหล่งทรัพยากร เป็นต้น โดยการสหกรณ์สามารถทำให้ชาวนาได้รับประโยชน์จากการประหยัดเนื่องจากขนาดการผลิตได้ (economies of scale) ด้วยการลดต้นทุนต่อหน่วยของวัตถุดิบและบริการ ทำให้ชาวนามุ่งไปที่การผลิตสินค้าและการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าและบริการมากขึ้น รวมทั้งช่วยลดความเสี่ยง พัฒนาโอกาสทางการตลาดใหม่ๆ และขยายฐานตลาดที่มีอยู่เดิมด้วย นอกจากนี้ยังมีหลักฐานอีกด้วยว่า สหกรณ์ในทุกภาคส่วนอยู่รอดได้ดีกว่าคู่แข่ง กล่าวคือ มีอัตราการอยู่รอดของเหล่าธุรกิจใหม่ที่ดีกว่า และสหกรณ์ยังดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลาานานกว่าธุรกิจประเภทอื่นๆ

นายเอียน แมคโดนัลด์ ยังกล่าวอีกว่า **เราไม่ได้เป็นเพียงผู้ देखที่ขอมรับถึงศักยภาพของการขับเคลื่อนสหกรณ์** โดยหน่วยงานต่างๆ เช่น ธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ และสหประชาชาติ ร่วมกับธุรกิจระหว่างประเทศและสื่อต่างๆ ระดับชาติ ทั้ง the Economists, Wall Street Journal, the Financial Times, Le Monde, El Pais, the New York Times และอื่นๆ ต่างก็เริ่มที่จะมองมาที่ตัวแบบสหกรณ์และยอมรับความสำเร็จของตัวแบบดังกล่าว แม้จะเป็นไปอย่างไม่เต็มใจนักก็ตาม

พวกเขาก็เหมือนคนอื่นๆ ที่รับรู้ข้อเท็จจริงเพียงเล็กน้อยว่า สหกรณ์สามารถลดผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ สามารถอยู่รอดและมีความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจต่อไปได้ หากแต่ความจริงคือ สหกรณ์ต่างๆ ใช้เงินทุนจากสมาชิกมากกว่าการกู้ยืมเงินจากธนาคารในการขยายธุรกิจ และยังให้บริการแก่ผู้บริโภคที่กลัวความเสี่ยง ยิ่งไปกว่านั้น สหกรณ์แรงงานยังให้ความสนใจอย่างมากต่อการสร้างการจ้างงานผ่านสหกรณ์ผู้ใช้แรงงาน การซื้อคืนกิจการของพนักงาน และการช่วยเหลือเป็นอิสระ ส่วนสหกรณ์ผู้บริโภคก็ให้ความสนใจในการลดต้นทุนอาหารและสิ่งจำเป็นเพื่อการดำรงชีพอื่นๆ และสหกรณ์ผู้ผลิตก็ให้ความสนใจในการทำให้ธุรกิจของสมาชิกมีผลผลิตออกมามากขึ้น

สำหรับภาวะเศรษฐกิจตกต่ำได้ส่งผลกระทบต่อประเทศกำลังพัฒนาเป็นอย่างมาก แต่มันก็สามารถถูกโต้กลับได้ด้วยการเสริมความแข็งแกร่งอย่างต่อเนื่องของเงินออมและภาคส่วนสหกรณ์สินเชื่อ รวมทั้งการพัฒนาของสหกรณ์ชาวนา

สหกรณ์ผู้บริโภครวมใจ (JCCU)

66

วิสาหกิจสหกรณ์ต่างดำเนินธุรกิจ
แบบที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง
และเป็นเจ้าของโดยคนท้องถิ่น
อย่างประสบความสำเร็จ
ขณะเดียวกันก็ยังเป็นปัจจัยหลักของโครงสร้าง
และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม

๖๖

และสหภาพสหกรณ์ใหม่ หรือสมาคมเพื่อการพัฒนาธุรกิจ
ของตน นอกจากนี้ การเชื่อมโยงกันระหว่างสหกรณ์ต่างๆ
ผ่านการช่วยเหลือทางเทคนิค การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการ
ค้าที่เป็นธรรมก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน

ตลอดหลายปีที่ผ่านมา **วิสาหกิจสหกรณ์ต่างดำเนิน
ธุรกิจแบบที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเป็นเจ้าของ
โดยคนท้องถิ่นอย่างประสบความสำเร็จ ขณะเดียวกันก็
ยังเป็นปัจจัยหลักของโครงสร้างและความเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันของสังคม** เนื่องด้วยความสนใจที่มีต่อสมาชิก
ของตนและประชาคม สหกรณ์จึงแสดงตนเป็นต้นแบบของ
วิสาหกิจทางเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญต่อหลักการประชาธิปไตย
และคุณค่าของมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งยังเคารพธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

เนื่องจากโลกในปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาด้านระบบ
การเงินที่ไม่มีเสถียรภาพ มีการขาดแคลนอาหารมากขึ้น การ
ขยายตัวของความไม่เท่าเทียมที่มีอยู่ทั่วทุกมุมโลก การเปลี่ยนแปลง
ของสภาพภูมิอากาศอย่างรวดเร็ว และการเสื่อมสภาพ
ของสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มมากขึ้น จึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมาก
ในการพิจารณารูปแบบของวิสาหกิจทางเศรษฐกิจที่สหกรณ์
นำเสนอ

จากการประชุมครั้งล่าสุดของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้าน
สหกรณ์ของสหประชาชาติที่ผ่านมา เพื่อการวางแผน
International Year of Co-operatives ในปี 2011 และ 2012
โดยที่ประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะว่ารัฐบาลควรที่จะดำเนินการดัง
ต่อไปนี้ คือ

1. ให้สิทธิพิเศษแก่สหกรณ์หากมีการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการการให้เงินทุนเพื่อลดผลจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ
2. ช่วยเหลือภาคส่วนสหกรณ์ในการทำให้แน่ใจว่าความเข้าใจที่มีต่อรูปแบบสหกรณ์ของธุรกิจนั้นเป็นไปอย่างถูกต้อง โดยการให้การศึกษาด้านธุรกิจสหกรณ์ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย
3. สนับสนุนการวิจัยและการพัฒนาในทุก ๆ ด้านของธุรกิจสหกรณ์ผ่านคณะกรรมการวิจัยที่รัฐให้ทุน
4. บัญญัติกฎหมายที่อนุญาตให้สหกรณ์ขยายธุรกิจของตนสู่สินค้าด้านการประกันภัยในระดับย่อยเพื่อจัดการคุ้มครองทางสังคมอย่างต่ำที่สุดแก่สมาชิก
5. พิจารณาโครงสร้างของมูลค่าของภาคส่วนสหกรณ์หลักการสหกรณ์ และตัวแบบสหกรณ์ที่จัดระบบใหม่ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน

โดย นายเชียน แมคโดนัลด์ นั้นมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนหลักการดังกล่าว โดยทุกภาคส่วนไม่สามารถปฏิเสธความจริงที่ว่า ต้องสนับสนุนสหกรณ์ในภาวะวิกฤตเช่นนี้และพิสูจน์คุณค่าต่าง ๆ ที่ทำให้สหกรณ์แตกต่างจากคนอื่นในแง่ของการเป็นผู้ช่วยเหลือการเติบโตทางเศรษฐกิจสังคมอย่างแท้จริง และขณะนี้เป็นเวลาที่จะต้องทำความเข้าใจในแนวทางสหกรณ์และนำไปปฏิบัติทั้งในภาคส่วนแบบดั้งเดิมและแบบใหม่เพื่อแยกเศรษฐกิจทั้งระดับมหภาคและจุลภาค ออกจากข้อเสียและการไม่มีทิศทางของเศรษฐกิจเสรียุคใหม่ ซึ่งความท้าทายนี้เป็นเรื่องใหญ่ **คุณค่าและความสำคัญของสหกรณ์นั้นต้องอยู่ในรูปแบบเช่นในอดีตที่แท้จริง** และต้องมีการวางแผนขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้

“

ต้องสนับสนุนสหกรณ์
ในภาวะวิกฤตเช่นนี้
และพิสูจน์คุณค่าต่าง ๆ
ที่ทำให้สหกรณ์แตกต่างจากคนอื่น
ในแง่ของการเป็นผู้ช่วยเหลือ
การเติบโตทางเศรษฐกิจสังคม
อย่างแท้จริง

”

ซึ่งอุดมการณ์สหกรณ์ไม่สามารถถูกมองแยกออกจากสิ่งอื่นได้ แต่ต้องอยู่รวมเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานทางเศรษฐกิจและสังคมที่ประชาคมท้องถิ่น และประชาคมโลกยอมรับและนำไปปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ไม่ใช่โดยการใช้กฎหมายบังคับ

สำหรับหัวข้อการประชุมของสหประชาชาติในวันสหกรณ์สากล (International Co-operative Day) เมื่อวันที่เสาร์ (4 ก.ค. 2552) ที่ผ่านมาก็คือเรื่อง "การขับเคลื่อนการฟื้นฟูเศรษฐกิจโลกผ่านการสหกรณ์" (Driving Global Recovery through Co-operatives) นับเป็นการเริ่มต้นที่ดี และเรายังต้องการการสนับสนุนจากรัฐบาล

ในการประชุมที่สหประชาชาติในเดือนตุลาคมที่จะถึงนี้เพื่อบรรจุ International Year of Co-operatives ซึ่งจะได้กลายเป็นเครื่องมือหลักในการโฆษณาเผยแพร่ต่อไป

เราจะต้องร่วมกันแสดงให้เห็นว่า **สหกรณ์เป็นรูปแบบธุรกิจที่ดีกว่า**